

4.3. Struktura bazy noclegowej oraz jej wykorzystanie w Bieszczadach

Baza noclegowa stanowi podstawową bazę turystyczną, warunkującą w zasadzie ruch turystyczny. Dlatego projektując nowy szlak należy ją uwzględnić, gdyż bezcelowym byłoby projektowanie szlaku, który mógłby być uczęszczany w niezwykle ograniczonych warunkach. Ponadto na atrakcyjność danego obszaru składa się nie tylko występowanie samej bazy noclegowej, ale również jej standard.

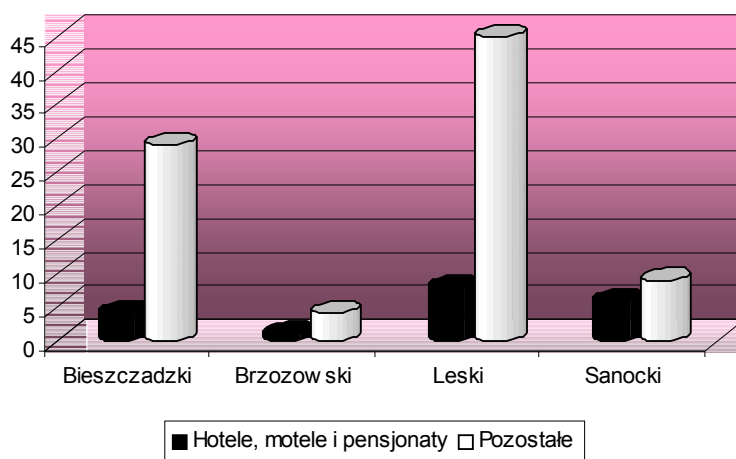
Tab. 2. Baza noclegowa w powiatach podkarpackich w 2005r.

Powiat	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	Ogółem	w tym: hotele, motele i pensjonaty	Ogółem	w tym: hotele, motele i pensjonaty
Bieszczadzki	33	4	1996	247
Brzozowski	5	1	234	42
Leski	53	8	6476	439
Sanocki	15	6	790	335
Województwo Podkarpackie	326	59	23047	3765

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Powiaty Podkarpacia 2006” GUS

Powiat leski w zestawieniu z badanymi jednostkami prezentuje się nader korzystnie; posiada 53 obiekty turystyczne, co stanowi ponad 16% bazy noclegowej całego województwa. W porównaniu z badanymi jednostkami samorządu lokalnego zajmuje pierwsze miejsce zarówno, jeśli chodzi o ilość obiektów jak i ilość miejsc noclegowych. Pomimo powyższego, należy zwrócić uwagę na fakt, że *hotele, motele, pensjonaty*, czyli de facto obiekty o wyższym standardzie stanowią zaledwie 15% wszystkich obiektów w powiecie leskim. Pozostała część to obiekty o niższym standardzie. Zbliżoną sytuację obserwuje się w przypadku ilości miejsc noclegowych; w liczbach bezwzględnych powiat leski zajmuje pierwsze miejsce, natomiast przeliczając udział miejsc noclegowych w *hotelach, motelach, pensjonatach* poprzez ilość miejsc ogółem, wynik plasuje się na ostatnim miejscu (6,7%).

Ryc. 1. Liczba obiektów noclegowych w powiatach, na obszarze Bieszczadów oraz w powiatach sąsiadujących w 2005r.

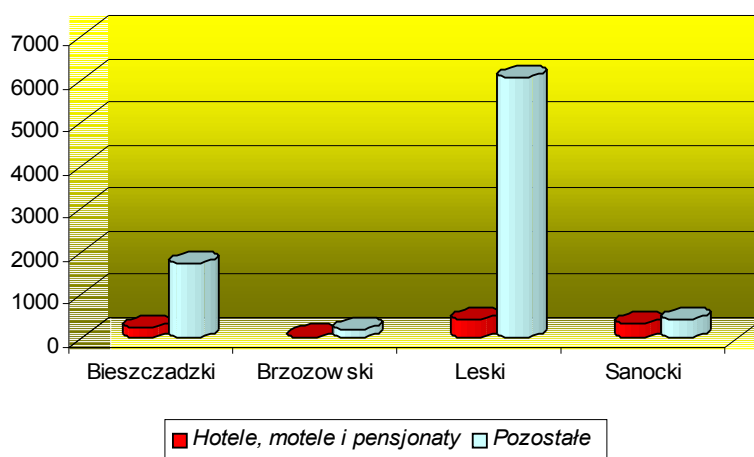

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych urzędu statystycznego w Rzeszowie

Powyższy rysunek obrazuje, ilości obiektów noclegowych w powiatach bieszczadzkiem, leskim, sanockim oraz brzozowskim. Zdecydowanie najwięcej obiektów noclegowych posiada powiat leski prawie dziesięciokrotnie więcej od brzozowskiego nieco mniej posiada powiat bieszczadzki.

Posiadanie walorów turystycznych, powinno być wykorzystane przez powiat poprzez wzmocnienie potencjału turystycznego i rozbudowę bazy turystycznej, która przyciągnęłaby turystów na jego teren. Wzmocnienie tego potencjału mogłoby pociągnąć za sobą wzrost zatrudnienia w turystyce, powstawanie małych firm zajmujących się obsługą ruchu turystycznego.

Ryc. 2. Liczba miejsc noclegowych w powiatach bieszczadzkich oraz sąsiadujących z nimi w 2005 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie urzędu statystycznego w Rzeszowie

Inną niezwykle ważną kwestią jest wykorzystanie już istniejącej bazy noclegowej.

Zdecydowanie najlepiej w zakresie posiadanej bazy noclegowej prezentuje się powiat leski co prezentują ryc.1 i 2. Szczególnie jeśli chodzi o ilość miejsc noclegowych powiat leski przewyższa nawet bieszczadzki trzykrotnie.

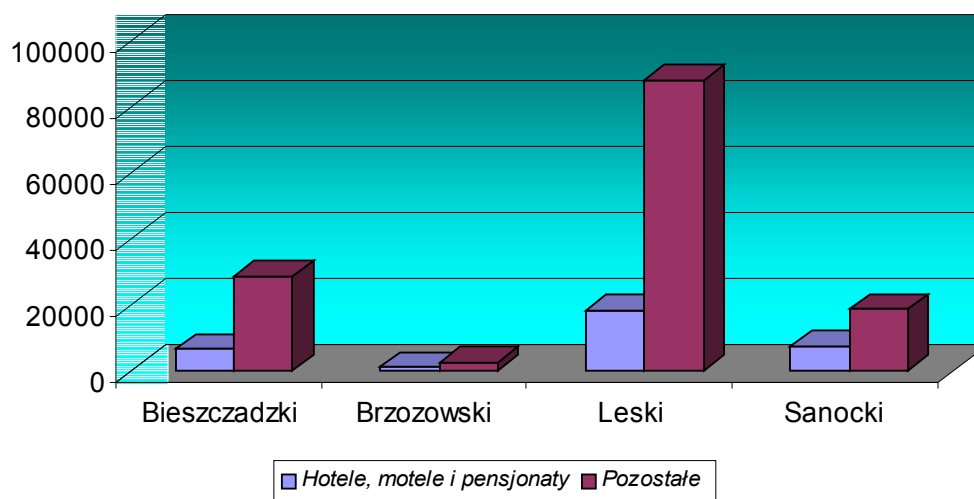
Tab. 3. Korzystający z noclegów w obiektach noclegowych turystyki w Województwie Podkarpackim oraz w wybranych powiatach na jego terenie w 2005 r.

Powiat	Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi	
	Ogółem	w tym: hotele, motele i pensjonaty	Ogółem	w tym: hotele, motele i pensjonaty
Bieszczadzki	34878	6302	91463	18160
Brzozowski	3680	1051	11472	1171
Leski	106799	18476	375180	50023
Sanocki	26038	7417	37165	9166
Województwo Podkarpackie	525411	194328	1307015	331185

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Powiaty Podkarpacia 2006” GUS

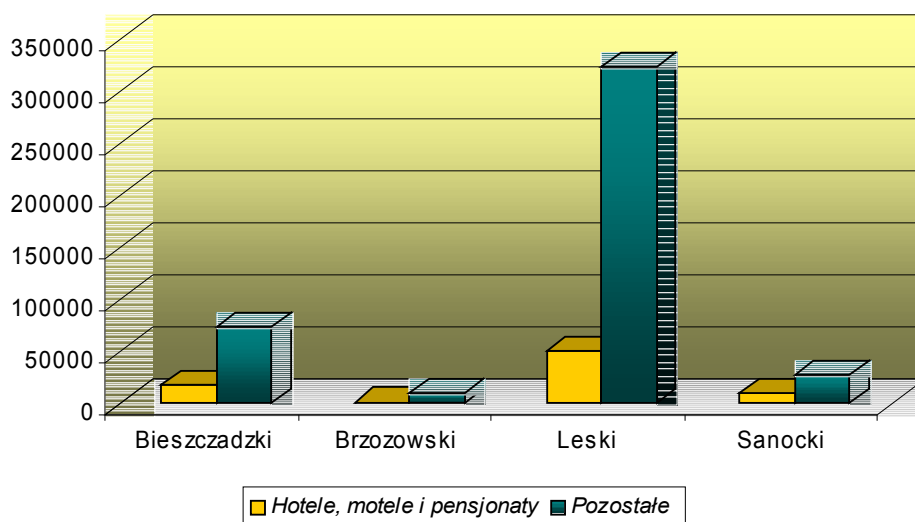
Wśród badanych jednostek, najwięcej osób korzystających z bazy noclegowej notuje powiat leski. Na podkreślenie zasługuje fakt, że co piąty turysta w województwie korzysta z bazy noclegowej w powiecie leskim. Wśród korzystających z bazy powiatu leskiego zaledwie 17 % stanowią osoby nocujące w hotelach i pensjonatach.

Ryc. 3. Liczba korzystających z noclegu w badanych powiatach Podkarpacia w 2005r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Powiaty Podkarpacia 2006” GUS

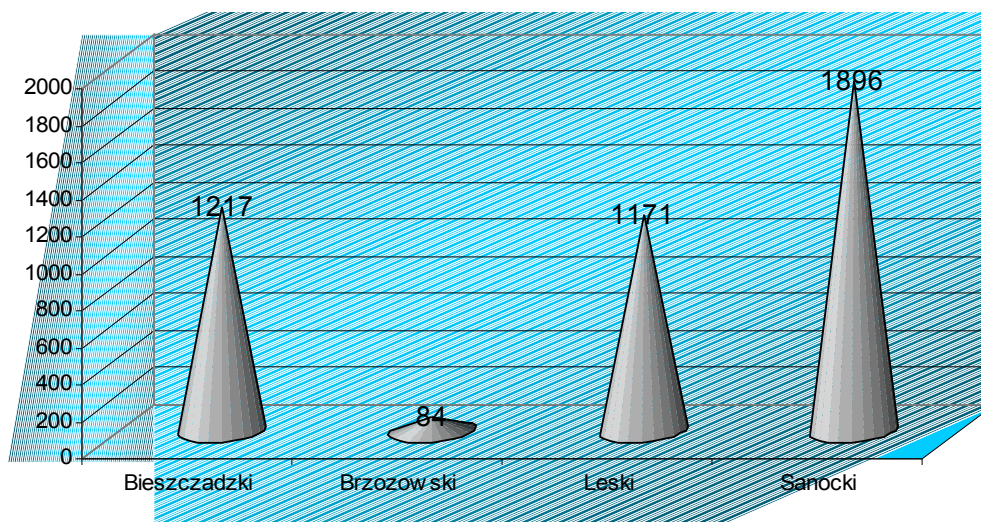
Rysunek 4. Udzielone noclegi w 2007 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS w Rzeszowie

Wykorzystanie bazy noclegowej liczone w liczbach udzielonych noclegów stawia powiat leski w bardzo dobrym świetle. Udzielił on ok. 375 180 noclegów, co jest największą wartością wśród wybranych powiatów i stanowi niemal co trzeci nocleg udzielony w województwie. Ciekawą kwestią jest liczba gości zagranicznych spędzających wolny czas na terenie powiatu. Odpowiednie dane liczbowe prezentuje następny rysunek.

Rysunek 5. Turyści zagraniczni korzystający z obiektów noclegowych turystyki w 2005 r.

Źródło: opracowanie własne

Mimo dobrze rozbudowanej bazy turystycznej powiat leski przyciąga najmniej gości zagranicznych; udział turystów zagranicznych wynosi 1,6%. Również słabo w tej dziedzinie prezentuje się powiat brzozowski; badany wskaźnik wynosi 0,11%. Natomiast powiat sanocki

potrafi szczególnie mocno przyciągać zagranicznych turystów. W 2002 roku na ich terenie spędziło znacznie więcej turystów niż w dwu pierwszych omawianych powiatach. Udział gości zagranicznych w strukturze turystów ogółem wynosi 2,5% . Uogólniając, zarówno powiat leski jak i pozostałe badane powiaty nie stanowią wystarczająco atrakcyjnego miejsca wypoczynku dla turystów zagranicznych. Jednakże należy zaznaczyć fakt, że ponad 50% turystów zagranicznych nocujących w województwie podkarpackim stanowią Ukraińcy, którzy są „przejazdem” z Ukrainy. Taki argument może wpłynąć na zniekształcenie wyników. Dlatego niezbędna okazuje się głębsza analiza problemu, m.in. na jak długo pozostają turyści w danym powiecie?

Dla poszerzenia analizy podano poniżej współczynniki wykorzystania bazy turystycznej w powiatach.

Tab. 4. Struktura wykorzystania bazy noclegowej w powiatach Podkarpacia w 2005 r.

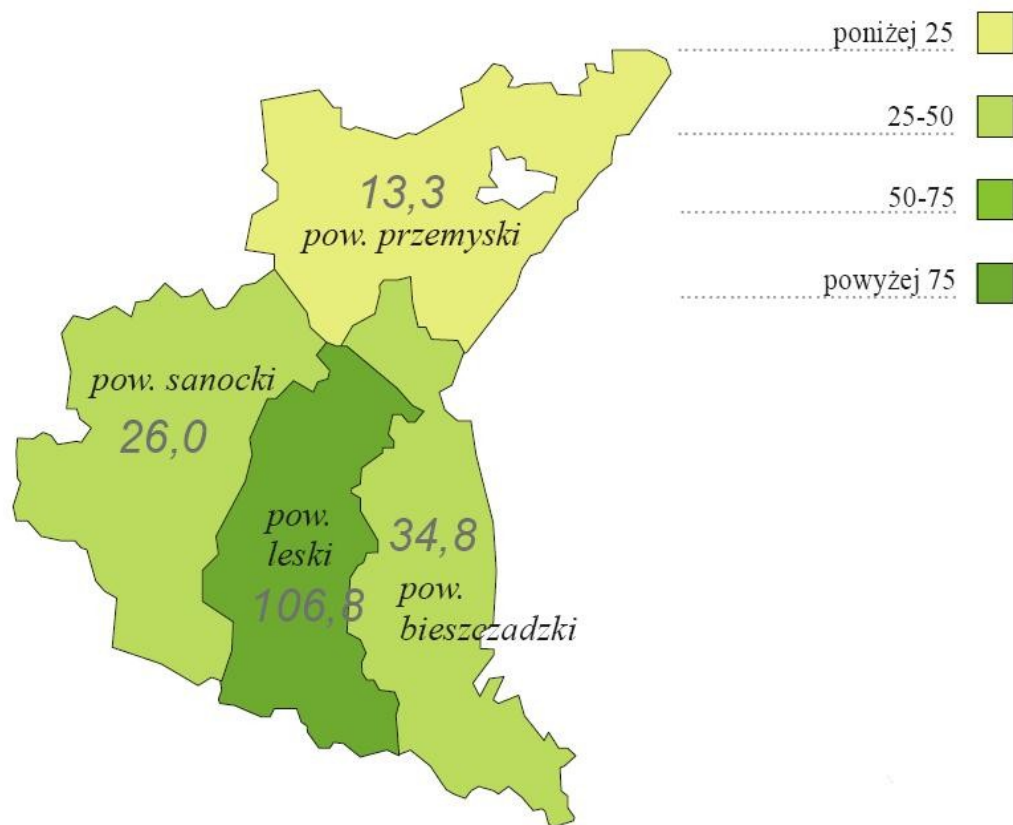
Powiaty	Ilość km ² na obiekt	Ilość miejsc na obiekt	Udział korzystających w liczbie mieszkańców	ilość korzystających na 1 miejsce	ilość korzystających na 1 obiekt	ilość noclegów na 1 korzystającego
Bieszczadzki	34,48	60,48	156,12	17,47	1056,91	2,62
Brzozowski	108,00	46,80	5,61	15,73	736,00	3,12
Leski	15,75	122,19	401,53	16,49	2015,08	3,51
Sanocki	81,67	52,67	27,50	32,96	1735,87	1,43
Województwo Podkarpackie	54,99	70,70	24,96	22,80	1611,69	2,49

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Powiaty Podkarpacia 2006” GUS

Z Tab.4. wynika, że gęstość występowania obiektów noclegowych w powiecie leskim jest najlepsza w porównaniu z badanymi jednostkami. Wskaźnik ten wynosi 15,75 km² na 1 obiekt noclegowy. Najgorszy wynik posiada powiat brzozowski, gdzie średnio 1 obiekt noclegowy przypada na ponad 108 km².

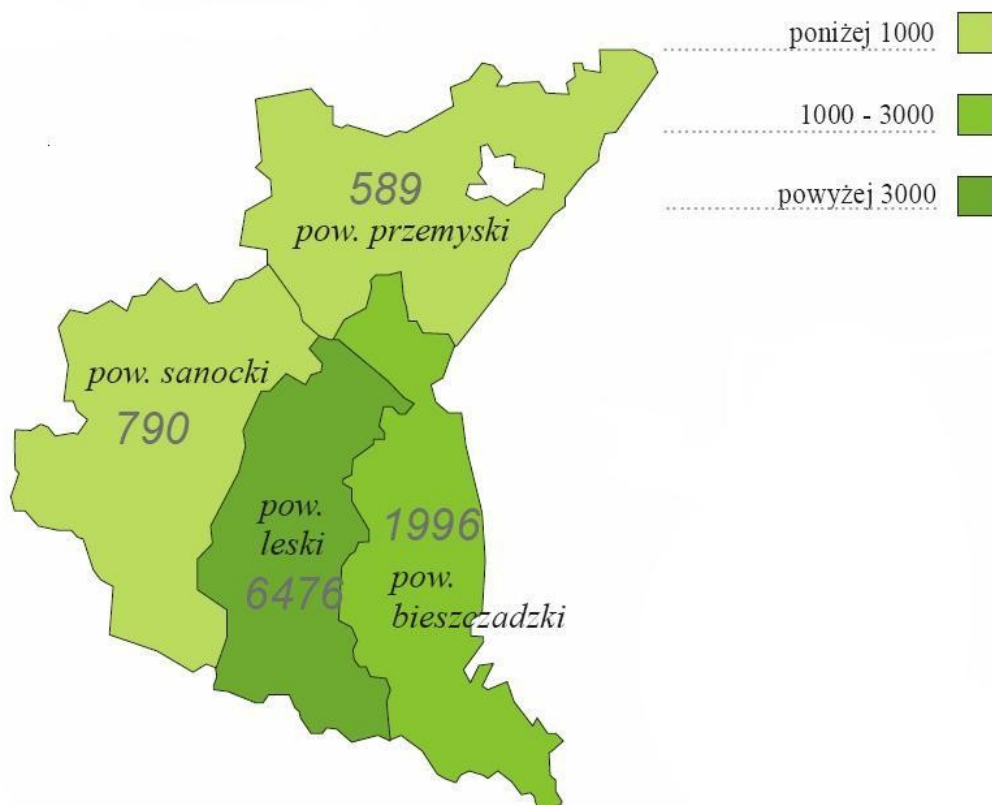
Natomiast współczynnik wyrażający ilość noclegów przypadających na 1 korzystającego mówi jak długo osoba przyjeżdżająca pozostaje na terenie powiatu. I tak zdecydowanie najlepiej wypada ponownie powiat leski, który potrafi przyciągać turystę średnio na blisko 4 dni. Pozostałe powiaty mają gorszy wynik. Powiat sanocki pozostaje tu na ostatnim miejscu.

Ryc. 6. Liczba turystów w powiatach przemyskim, sanockim, leskim oraz bieszczadzkim w 2006 r. w tys.

Źródło: dane statystyczne GUS w Rzeszowie

Ryc.7. Liczba miejsc noclegowych w powiatach: przemyskim, sanockim, leskim oraz bieszczadzkim w 2006 r.

Źródło: dane statystyczne GUS w Rzeszowie 2006 rok.

Podsumowując powiat leski, jeśli chodzi o wszelkie wskaźniki związane z bazą noclegową i jej wykorzystaniem znacznie wyróżnia na korzyść w stosunku do powiatu bieszczadzkiego jak również sąsiadującego sanockiego i brzozowskiego, co widać obrazowo na ryc. 6 i 7. Jest to niewątpliwie wynik tego, iż powiat leski posiada najcenniejsze turystycznie obszary, na których koncentruje się ruch turystyczny. Mankamentem jest stosunkowo uboga sieć hoteli oraz bardzo słaby wskaźnik przyjazdów oraz korzystania z bazy noclegowej przez turystów zagranicznych. W tym względzie na czoło wysuwa się powiat sanocki, co wynika z posiadania większej liczby hoteli oraz atrakcji turystycznej, jakim jest największy w Polsce skansen prezentujący dziedzictwo materialne Bojków, Łemków, Pogórzan i Dolinian. Jest to również dowód na to, iż wśród turystów zagranicznych największą popularnością cieszą się elementy turystyki kulturowej i poznawczej, do których można zaliczyć również skanseny.

Powyższe dane pokazują, iż baza noclegowa w Bieszczadach mogłaby być znacznie lepiej wykorzystana. Korzystać mogliby z niej również turyści wędrujący na „Szlaku handlu

winem”. A gdyby szlak ten stał się popularniejszym to naturalnie baza mogłaby ulec dalszej rozbudowie.

Aby zwiększyć wykorzystanie obiektów noclegowych należy zwiększyć ruch turystyczny i aby tego dokonać należy odpowiednio wypromować oraz utworzyć produkty turystyczne, które cieszyłyby się dużą popularnością. Taki jest główny cel utworzenia „Szlaku handlu winem” z Węgier do Polski w ramach Europejskich Szlaków Kulturowych.